

Medikai: didžiausia klaida, kai vaikus gąsdina gydytojais

Visa, kas vaikams nutinka pirmą kartą, sukelia nerimą ir didžiulį stresą. Statistikos duomenimis, kas antras vaikas bent kartą savo gyvenime yra patekęs į ligoninę. Medikų teigimu, jeigu vaikai iš anksto nesupažindinami su ligoninės aplinka, ten atsidūrę jie gali patirti ne tik didžiulį nesaugumo jausmą, psichologinį stresą, bet toks potyris netgi gali paveikti tolesnę vaiko raidą.

„Kuo mažiau mes žinome apie naują situaciją, tuo labiau jos bijome, todėl reikia supažindinti vaikus su tuo, kas gali nutikti. Kai vaikas iš anksto žino ir įsivaizduoja, kaip atrodo vizitas pas gydytoją, kad gali skaudėti, toje situacijoje jaučiasi ramesnis, nepatiria tiek streso. Jei vaikas susidurs su netikėtumais, jo nerimas tik išaugs“, – aiškina Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filialo Vaikų ligoninės vaikų psichologė Rūta Vyšniauskė.

Pasak psichologės R. Vyšniauskės, tėvams ir personalui nepavykus vaiko nuraminti, jokiu būdu ant tokio vaiko negalima rėkti, reikia jį išklausti.

„Dažnai tėvai nori apsaugoti vaikus jiems nepasakydami visos tiesos, tačiau dažnu atveju taip tik pakenkia. Iš kitos pusės, reikėtų vaiko ir neperkrauti papildoma informacija, o atsakyti tik į užduodamus klausimus. Jeigu vaikas klausia, ar jam skaudės, tai reikėtų ir pasakyti, kad taip, gali skaudėti, jeigu klausia, ar durs su adata – neslėpti, jeigu kažko paklaus, o jūs atsakymo nežinosite, tiesiog pripažinkite tai ir pasiūlykite drauge paieškoti atsakymo“, – dalijasi patarimais psichologė.

Vaikų ligoninės direktoriaus pavaduotoja, vaikų ligų gydytoja, dirbanti Priėmimo-skubios pagalbos skyriuje, dr. Sigita Burokienė sako, kad ypač stresas silpnina vaikų imuninę sistemą, todėl jeigu vaikas visą laiką verks, bus įsitempęs, tai gijimo procesas gali užsitęsti.

„Patekimo į gydymo įstaigą priežastys gali būti labai įvairios – nuo visiškai netikėtų iki planinio guldymo į ligoninę. Jeigu vaikas nukrito nuo dviračio, susilaužė ranką arba staigiai susirgo ir vaiko gydymo negalima užtikrinti namuose, pakankamai laiko pasiruošti ir nusiteikti vykti į ligoninę, ko gero, nebus. Svarbiausia, vaikui ramiai paaiškinti, kodėl jis turi vykti į ligoninę ir su vaiku būti kartu kiek įmanoma ilgiau“, – sako gydytoja.

Paklausta, kas vis dėlto linkęs labiau išgyventi dėl vaiko patekimo į ligoninę – patys vaikai ar labiau jų tėveliai, gydytoja dr. S. Burokienė sako, kad kiekvienas atvejis individualus, bet kalbėjimas ir pasiruošimas iš anksto padeda stresą sumažinti.

„Jeigu tik yra laiko susiruošti į ligoninę iš anksto, tai reikėtų ne tik su vaiku pasikalbėti, bet ir suruošti reikalingiausius daiktus: paimti mėgstamiausią žaislą, knygą, brolio ar sesers nuotrauką, pižamą, rūbus, visas svarbiausias higienos priemones, rankšluostį, vienkartinį servetėlių, dantų šepetuką, ir pastą, šlepetes, vaiko dokumentus, vaistus ar vitaminus. Jeigu vaikas atvyksta į ligoninę skubiai, tai būtiniausiai daiktais visuomet aprūpina gydymo įstaiga“, – pataria gydytoja.

Medicinos srityje dirbanti 25-erius metus, dr. S. Burokienė sako pastebinti pokyčius.

„Skirtumas akivaizdus, nes anksčiau ligoninėse tėvai negalėdavo pasilikti budėti prie sergančių vaikų, žmonės galvodavo, kad vaikas paverks ir nusiramins. Kaip vėliau paaiškėjo, paguldyti į ligoninę ir vieni palikti vaikai, patiria didžiulį nesaugumo jausmą, psichoemocinį stresą, kuris gali paveikti netgi vaiko raidą, bendravimą su pažįstamais ar apskritai su suaugusiais“, – sako vaikų ligų gydytoja.

Ji sako, kad dažnai tėvai daro klaidą gąsdindami savo vaikus ligonine ir gydytojais.

„Sakydami vaikui, kad jei jis bus negeras, blogai elgsis – bus išvežtas į ligoninę ir ten daktarai jam ką nors blogo padarys, tėvai pasmerkia vaiką bijoti gydytojų ir medicinos įstaigų. Įsivaizduokite, vaikas namuose visuomet turi mamą, tėtį, kurie jam atstoja visą pasaulį ir staiga jis atsiduria ligoninėje, visiškai svetimoje aplinkoje. Ligoninė vaiko akimis yra aplinka, pilna skubančių žmonių baltais chalatais, ilgi koridoriai, svetimi kvapai ir garsai. Tai – ne teatras ar žaidimų aikštelė. Tėvams rekomenduočiau namuose pažaisti su vaikais ligoninę, panaudojant žaislinį gydytojo rinkinį, „sutvarstyti žaidimą“ ir panašiai. Tai turėtų sumažinti vaikui stresą susidūrus su medicininėmis procedūromis ligoninėje“, – teigia dr. S. Burokienė.

Parengta pagal Centrinės projektų valdymo agentūros informaciją.